

การฝึกเตรียมเข้าทำงาน

หลักสูตร นักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวมไทยสี่ปายะ

(หัตถบำบัด)

(Holistic Health Promotion Therapist

:Thai Sappaya Massage)

รหัสหลักสูตร 0910027430104

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน

ผู้อนุมัติหลักสูตร	นายประทีป ทรงลำยอง อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	
วันที่อนุมัติ 23 ส.ค. 2565	จำนวน.....9.....แผ่น	ปรับปรุงครั้งที่/.....

การฝึกเตรียมเข้าทำงาน
หลักสูตร นักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวมไทยสปปายะ (หัตถบำบัด)
(Holistic Health Promotion Therapist
:Thai Sappaya Massage)
รหัสหลักสูตร 0910027430104
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ทักษะ และมีทัศนคติที่ดีในการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมไทยสปปายะ (หัตถบำบัด) โดยสามารถ

1.1 ประกอบอาชีพ ได้อย่างถูกต้อง

1.2 นำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานหรือพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ระยะเวลาการฝึก

ผู้รับการฝึกจะได้รับการฝึกภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยหน่วยงานสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นเวลา 280 ชั่วโมง (2 เดือน) หลังจากนั้นจะได้รับการฝึกในสถานประกอบกิจการ อีก 140 ชั่วโมง (1 เดือน) รวมระยะเวลาการฝึกทั้งหมด 420 ชั่วโมง (3 เดือน)

3. คุณสมบัติของผู้รับการฝึก

3.1 บุคคลทั่วไปที่มีความสนใจด้านการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม

3.2 สำเร็จการศึกษาภาคบังคับหรือเทียบเท่าขึ้นไป

3.3 มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป

3.4 มีสุขภาพดีไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึก

3.5 ไม่เป็นผู้ติดยาเสพติดหรือโรคติดต่อร้ายแรง

4. วุฒิบัตร :

ชื่อเต็ม : วุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน หลักสูตร นักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวมไทยสปปายะ (หัตถบำบัด)

ชื่อย่อ : วพร. นักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวมไทยสปปายะ (หัตถบำบัด)

4.1 ผู้รับการฝึกที่มีระยะเวลาการฝึกไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลาการฝึกทั้งหมด และผ่านการประเมินผล ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 แต่ไม่สามารถเข้าฝึกงานในสถานประกอบกิจการได้ด้วยเหตุผลใดก็ตาม จะได้หนังสือรับรองผลการฝึก

4.2 ผู้รับการฝึกที่ผ่านการประเมินผลจากสถานประกอบกิจการที่เข้าฝึกงานโดยมีระยะเวลาการฝึกงานไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลาการฝึกงานทั้งหมด ถือว่าได้สำเร็จการฝึกเตรียมเข้าทำงาน และจะได้รับวุฒิบัตร หลักสูตร นักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวมไทยสปปายะ (หัตถบำบัด)

5. หลักสูตรการฝึก

5.1 โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตร

5.1.1 การฝึกโดยสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน แบ่งออกเป็น 3 หมวด ใช้เวลาในการฝึก 280 ชั่วโมงฝึก (2 เดือน) โดยจำแนกรายละเอียดได้ ดังนี้

1) หมวดความรู้ความสามารถพื้นฐาน	50	ชั่วโมงฝึก
2) หมวดความรู้ความสามารถหลัก	212	ชั่วโมงฝึก
3) หมวดความรู้ความสามารถเสริม	18	ชั่วโมงฝึก

5.1.2 ผู้รับการฝึกที่ผ่านประเมินจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานแล้ว จะได้รับการฝึกงานในสถานประกอบการเป็นเวลา 140 ชั่วโมงฝึก (1 เดือน)

6. หัวข้อวิชา

รหัส	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	หมวดความรู้ความสามารถพื้นฐาน		
0914310601	ธรรมะสมาธิ	2	8
0914310602	กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ	2	0
0914310603	สุขอนามัยในบริการสุขภาพ	2	0
0914310604	กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา	30	0
0914310605	ประวัติองค์ความรู้ไทยสัปปายะ	3	0
0914310606	ทฤษฎีการแพทย์แผนไทย	3	0
	หมวดความรู้ความสามารถหลัก		
0914330601	เภสัชกรรมไทย	6	24
0914330602	การบริหารกายฤๅษีตัดตน	2	28
0914330603	เส้นประธานสิบกับการนวดไทยสัปปายะ	2	2
0914330604	การนวดไทยสัปปายะ	3	89
0914330605	การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ	3	27
0914330606	การนวดไทยบาลัม	0	18
0914330607	การบันทึกผลการนวด	1	1
0914319901	การวัดและประเมินผล	2	4
	หมวดความรู้ความสามารถเสริม		
0914340601	ภาษาอังกฤษในการสื่อสารบริการสุขภาพ	6	12
	รวม	67	213
			280

หมายเหตุ : ผู้ที่สำเร็จการฝึกสามารถเข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ในสาขาอาชีพ
นักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม ไทยส์ปายะ (หัตถบำบัด)

7. เนื้อหาวิชา

1. หมวดความรู้ความสามารถพื้นฐาน

0914310601 ธรรมะสมาธิ (2 : 8)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างสมาธิในการทำงาน และมีวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำสมาธิได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับความหมายและหน้าที่ ระเบียบ กฎเกณฑ์ การปฏิบัติในการดำเนินชีวิตให้เหมาะสมและเป็นหลักในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการสวดมนต์ การกำหนดลมหายใจเข้า - ออก การจัดท่าทางให้ถูกต้องในการนั่งสมาธิ การควบคุมความคิดและอารมณ์ได้ถูกต้องและถูกวิธี

0914310602 กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ (2 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. 2559 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการขออนุญาตและการขึ้นทะเบียนสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ หน้าที่ของผู้รับอนุญาตและผู้ดำเนินการ มาตรฐานของสถานที่ การบริการ ผู้ให้บริการ หลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจสอบเพื่อการรับรองให้เป็นไปตามมาตรฐานสำหรับสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

0914310603 สุขอนามัยในบริการสุขภาพ (2 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกนำความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัยไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนด้านสุขอนามัย ได้แก่ การออกกำลังกาย การรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ การพักผ่อนและการนอนหลับที่ถูกสุขอนามัย

0914310604 กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา (30 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาของร่างกายได้ถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาของร่างกายเกี่ยวกับเซลล์และเนื้อเยื่อ โครงสร้างและหน้าที่ผิวหนัง ระบบโครงกระดูก ระบบกล้ามเนื้อ ระบบประสาท ระบบหัวใจ และหลอดเลือด ระบบหายใจ ระบบย่อยอาหาร ระบบขับถ่ายปัสสาวะ และระบบต่อมไร้ท่อ โดยเน้นความสัมพันธ์ในแต่ละส่วนของระบบร่างกายกับข้อระวังในการนวด

0914310605 ประวัติองค์ความรู้ไทยสัปปายะ (3 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกู้ถึงวิธีการนำภูมิปัญญาไทยผสมผสานรูปแบบของสปาไทย

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพ กระบวนการในการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมไทยสัปปายะ

0914310606 ทฤษฎีการแพทย์แผนไทย (3 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกู้กระบวนการทางการแพทย์แผนไทยในการดูแลสุขภาพ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการกำเนิดมนุษย์ เบื้องต้น มหายุทธรูป ๔ สมุฏฐานการเกิดโรค ความสัมพันธ์ระหว่างสมุฏฐานกับฤดูกาล อายุ เวลา สถานที่ อาหารและพฤติกรรม ที่ถูกต้อง

2. หมวดความรู้ความสามารถหลัก

0914330601 เกษัตริกรรมไทย (6 : 24)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะหลักการนำสมุนไพรมาประยุกต์ใช้กับการนวดได้ถูกวิธี

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการใช้สมุนไพรไทยประกอบการนวด การใช้สมุนไพรในการบรรเทาอาการเกี่ยวกับกระดูก เส้นเอ็นและกล้ามเนื้อ ขั้นตอนการปรุงสมุนไพร การอบสมุนไพร การประคบสมุนไพร ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการปรุงสมุนไพร การอบสมุนไพร การประคบสมุนไพรได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

0914330602 การบริหารกายฤๅษีตัดตน (2 : 28)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะการฝึกกายและจิตที่ช่วยในการบำบัดโรค บรรเทาอาการฟื้นฟูสมรรถภาพและส่งเสริมสุขภาพที่ดี

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการบริหารกายาศีบำบัดตน ประโยชน์ของการบริหารกายาศีบำบัดตนเกี่ยวกับการบริหารกายาศีบำบัดตนพื้นฐาน 15 ท่า ได้แก่ ท่านวตบริเวณกล้ามเนื้อใบหน้า ท่าตัดตนแก้ลมข้อมือ ท่าตัดตนแก้ปวดท้อง ปวดลมในข้อเท้า และลมปวดศรีษะ ท่าตัดตนแก้ลมเจ็บศรีษะ และตามัว ท่าตัดตนแก้แขนขัด ท่าแก้กล่อน ท่าตัดตนแก้กล่อนปัดฆาต ท่าตัดตนแก้ลมในแขน ท่าตัดตนดำรงกายอายุยืน ท่าตัดตนแก้ไหล่ ขา ท่าตัดตนแก้โรคในอก ท่าตัดตนแก้ตะคริวมือ ตะคริวเท้า ท่าตัดตนแก้ตะโพก สลักเพชร ท่าตัดตนแก้ลมอันรัดทั้งตัว และท่าตัดตนแก้เมื่อยปลายมือปลายเท้า ได้ถูกต้องและปลอดภัย

0914330603 เส้นประธานสิบกับการนวดไทยสัปปายะ (2 : 2)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะโครงสร้างของเส้นประธานสิบบนท่ากายวิภาคสัมพันธ์กับการนวดไทยสัปปายะ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับเส้นประธานสิบ ทางเดินของเส้นประธานสิบ จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเส้นประธานสิบได้ถูกต้อง

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับทางเดินของเส้นประธานสิบบนท่ากายวิภาคสัมพันธ์กับการนวดไทยสัปปายะ ได้อย่างถูกต้อง

0914330604 การนวดไทยสัปปายะ (3 : 89)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะการนวดไทยสัปปายะได้ถูกวิธี

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญของการนวดไทยสัปปายะ ศึกษาประวัติความเป็นมาของการนวดแผนโบราณ ประเภทของการนวดไทยสัปปายะและการประยุกต์ใช้การนวดไทยสัปปายะ ความหมาย แนวคิดในการดูแลสุขภาพไทยแบบองค์รวม ประโยชน์ของการนวดและข้อห้ามข้อควรระวังในการนวด รวมถึงเทคนิคการนวดไทยสัปปายะ การกด การตัด การดึง การเหยียบและการยืดเหยียดกล้ามเนื้อบนส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้ถูกต้องและปลอดภัย

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการนวดไทยสัปปายะเพื่อสุขภาพ และการนวดไทยสัปปายะเพื่อผ่อนคลายในท่านอนหงาย ท่านอนตะแคง ท่านอนคว่ำและท่านั่ง โดยใช้เทคนิคการนวด การกด การตัด การดึง การเหยียบและการยืดเหยียดกล้ามเนื้อบนส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเพื่อปรับสมดุลร่างกายได้ถูกวิธี

0914330605 การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ (3 : 27)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ประวัติความเป็นมา และการประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมสุขภาพ ประโยชน์และข้อควรระวังของการนวดเท้าเพื่อสุขภาพได้ถูกต้องและปลอดภัย

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคการนวดเท้าเพื่อสุขภาพ บริเวณกล้ามเนื้อและข้อต่อต่าง ๆ

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการนวดเท้าเพื่อสุขภาพการกระตุ้นเท้า การนวดเท้าด้านใน การนวดเท้าด้านนอก การนวดหลังเท้า การนวดเข่า การนวดหน้าแข้งและน่อง การนวดนิ้วเท้า ได้ถูกต้องและปลอดภัย

0914330606 การนวดไทยบาล์ม (0 : 18)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ และการประยุกต์ใช้การนวดไทยบาล์มเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ประโยชน์และข้อควรระวังของการนวดไทยบาล์มได้ถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับเทคนิคการนวดไทยบาล์มโดยการใช้สมุนไพรที่เหมาะสม เพื่อบรรเทาอาการปวดเมื่อยเรื้อรังทุกส่วนของร่างกาย และให้คำปรึกษาแก่ผู้รับบริการได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

0914330607 การบันทึกผลการนวด (1 : 1)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกเรียนรู้ขั้นตอนการบันทึกการซักประวัติและการตรวจร่างกายพื้นฐาน ข้อมูลทางการแพทย์ ประวัติส่วนตัว ได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการบันทึกก่อนและหลังการนวด การวิเคราะห์ และการติดตามผลการนวด ปฏิบัติการบันทึกผลการซักประวัติและการตรวจร่างกายพื้นฐาน ข้อมูลทางการแพทย์ ประวัติส่วนตัว โดยใช้แบบสอบถาม การสังเกต การสัมภาษณ์ และลงบันทึกข้อมูล ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

0914319901 การวัดและประเมินผล (2 : 4)

ประเมินความรู้และทักษะของผู้รับการฝึก โดยการทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

3. หมวดความรู้ความสามารถเสริม

0914340601 ภาษาอังกฤษในการสื่อสารบริการสุขภาพ (6 : 12)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารบริการสุขภาพ ได้ถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับบทสนทนาเบื้องต้นและศัพท์เทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของการให้บริการสุขภาพ

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการสนทนาภาษาอังกฤษในการต้อนรับ การให้คำปรึกษาที่รีทเมนท์ต่าง ๆ และศัพท์เฉพาะของผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริการสุขภาพ คำแนะนำที่จะต้องแจ้งให้ลูกค้าทราบ ก่อนการให้บริการ ระหว่างการให้บริการ หลังการให้บริการ และการนัดหมายครั้งต่อไป ได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ : ผู้รับการฝึกจะต้องทำรายงานหลังการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบกิจการจำนวน 30 ราย

คณะผู้จัดทำหลักสูตร

1. นางเยาวลักษณ์ รมหิรัญ วิทยากรด้านการแพทย์แผนไทย
สถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอุตสาหกรรม
บริการสุขภาพ
2. นายอดุล สุรธองช้าง วิทยากรด้านการแพทย์แผนไทย
สถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอุตสาหกรรม
บริการสุขภาพ
3. นางธนพร วิชิตพันธ์ วิทยากรด้านสปา
สถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอุตสาหกรรม
บริการสุขภาพ
4. นางสาวนงลักษณ์ ชัยขัติ วิทยากรด้านการแพทย์แผนไทยและสปา
สถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอุตสาหกรรม
บริการสุขภาพ
5. นางสาวชญาภาภรณ์ พัฒนรัฐ วิทยากรด้านสปา
สถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอุตสาหกรรม
บริการสุขภาพ
6. นางสาวลักขณา รุ่งเรือง ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
สำหรับอุตสาหกรรมบริการสุขภาพ
7. นายนิธิ ราชฉวาง ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและเทคโนโลยีการฝึก
สำนักพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
8. นายจักรพันธ์ จีอดดวงจันทร์ นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ
สำนักพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
9. นายวีรพงษ์ วงษ์ชาติ นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ
สำนักพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
10. นายไพโรจน์ พาสพิชญ นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ
สำนักพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
11. นายนครินทร์ คฤหาสน์สุวรรณ นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการ
สำนักพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
12. นางสาวณัฐนันท์ เต็มใจ นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานปฏิบัติการ
สถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอุตสาหกรรม
บริการสุขภาพ

13. นางสาวชุตติกาญจน์ แก้ววรรณดี นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงาน
สถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอุตสาหกรรม
บริการสุขภาพ
14. นายเสกสรร เสาร์คำ นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงาน
สถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอุตสาหกรรม
บริการสุขภาพ
15. นางสาวเกษมณี ไชยสงคราม นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงาน
สำนักพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก

ลงนาม.....ผู้เสนอหลักสูตร
(นายสรรัชต์ ขอบพิมาย)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก

ลงนาม.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายเฉลิมพงษ์ บุญรอด)

รองอธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ลงนาม.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายประทีป ทรงลำยอง)

อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

...../...../.....

